

LIEFDE ALS SCULPTUUR

LITERATUUR

Kunsthistorica Gerdien Verschoor debuteerde met de roman *De draad en de vliegende naald*. Verwijzingen naar muzikale en literaire werken en genres vormden de basis voor een pijnlijk Pools oorlogsverhaal. Haar nieuwste, *De kop van Oskar Wronski*, heeft een Nederlands-Poolse invalshoek.

Een jonge beeldhouwster van adellijke komaf, Odessa van Heek, verliest haar hart aan de getormenteerde Poolse schilder Wronski.

Odessa van Heek heeft de contouren van beeldhouwster barones Charlotte van Pallandt (1898-1997) over wie Verschoor eerder non-fictie publiceerde. Romanfiguur Odessa is, evenals Van Pallandt, volstrekt autonoom, eigenzinnig en buitengewoon getalenteerd. Om aan het begin van de twintigste eeuw als jonge vrouw naar Parijs af te reizen om een roeping te volgen is een mooi uitgangspunt voor een roman.

Verschoor laat haar Odessa een betekenisvolle ontmoeting op een roltrap hebben, bij aankomst in Parijs. „Een man met scheuren in zijn gezicht en een oog dat kapot was”, trekt haar aandacht: liefde op het eerste gezicht. Deze 'Russische prins' blijkt de kunstenaar Oskar Wronski.

Handtekening

Tegelijkertijd stormt een andere heer de roltrap af, kunstverzamelaar Günther von Petsch, naar later blijkt. Deze Von Petsch brengt Odessa uiteindelijk bij 'haar' Wronski terug, een halve eeuw na een heftige affaire in Parijs. *De kop van Wronski* blijft altijd de handtekening van het werk van de beeldhouwster, ook als ze na de Tweede Wereldoorlog naar Nederland is terugverhuisd.

• 'De kop van Wronski' van Gerdien Verschoor heeft een doorwrochte structuur.

Gerdien Verschoors tweede roman heeft, net als haar debuut, een doorwrochte structuur en is ambitieus van opzet. Literaire verwijzingen, stijlwisselingen en de passages over de kunst van het scheppen geven haar werk autoriteit. Wat mist bij Verschoor is speelsheid, emotie, relativiseringsvermogen. *De kop van Wronski* is, net als *De draad en de vliegende naald*, te cerebraal.

Hoe het is als meisje een huwelijk te ontvluchten, op jonge leeftijd alleen in Parijs te zijn, om tegen de conventie in voor een bestaan als beeldhouwster te kiezen of om een grote liefde te verliezen: de lezer moet ernaar gissen. Gerdien Verschoor schrijft fictie alsof het non-fictie is, met distantie. Als Verschoor als romancier succesvol wil zijn, zal ze zich verder moeten bekwaamen op het punt van inlevingsvermogen. In de drijfveren van karakters welteverstaan, niet in die van de kunsten.

Lies Schut

Gerdien Verschoor, *'De kop van Oskar Wronski'*; 171 blz.; €18,95; AtlasContact.